

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

Тарих факультеті

Дүниежүзі тарих, тарихнама және деректану кафедрасы

Бекітілді

Тарих факультетінің Ғылыми кеңесінде

Хаттама № 2 «29 қыркүйек» 2025 ж.

Факультет деканы Байгунаков Д.С.

«58 Қосалқы тарихи пәндер»

ПӘНІНІҢ ҚОРЫТЫНДЫ ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ

«6B02205 Тарих» білім беру бағдарламасы

2-курс, күзгі семестр

5 кредит

Алматы 2025 ж.

Пәннің қорытынды емтихан бағдарламасын құрған: т.ғ.д., профессор Т. Ә. Төлебаев

«6B02205 Тарих» білім беру бағдарламасы негізінде әзірленген.

Дүниежүзі тарих, тарихнама және деректану кафедрасы мәжілісінде қаралды және ұсынылды

«_27_»_09_2025 ж., хаттама №_1_

Кафедра меңгерушісі Мырзабекова Р.С.

Оқыту және білім беру сапасы бойынша академиялық комитеттің төрайымы Бижанова М.Т..

«_05_»_09_2025 ж., хаттама №_1_

КІРІСПЕ

««6B02205 Тарих» білім беру бағдарламасы бойынша бакалавриаттың білім алу бағдарламасын игеру жалпыға міндетті білім стандартына және академиялық саясатқа сәйкес, пәнді оқып игеру емтиханды тапсырудан тұратын қорытынды бақылаумен аяқталады. Қорытынды бақылауға бакалавриаттың оқу бағдарламалары мен оқу жұмыс жоспарына сәйкес, пән бойынша білім алу процесін аяқтап тиісті балл жинаған студенттер ғана жіберіледі. Емтихан академиялық күнтізбеде және оқу жұмыс жоспарында көрсетілген мерзімдерде өткізіледі.

Қанағаттанарлықсыз баға алған студенттерге осы кезеңдегі қорытынды бақылауды қайта тапсыруға тек ақылы түрде кредит төлеп, қайта оқу арқылы рұқсат етіледі. Апелляция беру қарастырылған. Емтихан нәтижесі бойынша қанағаттанарлықсыз баға алған студент қайтадан оқуға тіркеледі, егер емтиханнан 25-49 балл алса онда қайта тапсыру FX қайта тапсырылады. Қанағаттанарлықсыз баға алғаннан кейінгі берілген денсаулық жағдайына байланысты құжаттар қарастырылмайды.

Бағаны көтермелеу мақсатында емтиханды қайта тапсыруға жол берілмейді.

Емтихан сұрақтары тексерістен өтіп бекітіледі.

Бағдарлама «Универ» жүйесіне жүктелді.

1. Қорытынды емтихан бағдарламасын өткізу ережесі:

1. Емтихан жазбаша түрінде өткізіледі.
2. Емтиханның өтуін қадағалу – бақылау камералар,

оқытушылардың кезекшілігі арқылы жүзеге асады.

3. Емтихан сұрақтарының жалпы саны – 60, әр емтихан тапсырушыға универ жүйесіндегі генерациялау негізінде 3 сұрақ беріледі

4. Ұзақтығы - 2 сағат.

5. Студенттердің жазбаша жұмыстарын Емтихан Комиссиясы тексереді.

II. Қорытынды емтихан бағдарламасының регламенті:

1. Емтихан кесте бойынша өткізіледі.

2. Емтихан тапсыру ережесіне сай, студент емтиханға 30 минут қалғанда аудиторияда болу керек.

III. Емтихан нәтижелері:

1. Мемлекеттік Емтихан Комиссиясы студенттердің жазбаша жұмыстарын тексерген соң, пән оқытушысы баллдарды «Универ» жүйесіне енгізеді.

2. «Универ» жүйесіндегі қорытынды тізімдемеге студенттердің баллдары 48 сағаттың ішінде қойылады.

3. Емтихан нәтижелері бақылау камералардың нәтижелері негізінде қайта қаралуы мүмкін.

4. Егер студент емтихан тапсыру ережесін бұзса, студенттің емтихан нәтижелері жойылады.

ҚОРЫТЫНДЫ БАҒДАРЛАМАСЫ

БАҚЫЛАУДЫҢ

ТАҚЫРЫПТЫҚ

Тарихи қосалқы пәндердің тарих ғылымындағы орны. Тарихи қосалқы пәндердің түрлері, өзара байланысы, тарих ғылымын дамытудағы ролі. Тарихи қосалқы пәндердің теориялық, методологиялық мәселелері. Зерттелу деңгейі. Тарихи қосалқы пәндердің дерек көздері.

Палеографияның міндеттері мен мақсаты. Тарихи қосалқы пән ретіндегі палеографияның маңызы. Негізгі міндеттері. Зерттеу әдісі. Ғылым ретінде қалыптасуы мен дамуы.

Сфрагистика мен геральдиканың тарих ғылымындағы орны мен маңызы. Сфрагистика мен геральдиканың ғылым ретінде дамуы. Тәуелсіз Қазақстан рәміздері

Тарихи метрология пәні. Зерттелу дәрежесі. Зерттеу әдістері. Терминдері. Қазақстандағы өлшем жүйесінің қалыптасуы. Қазақтың дәстүрлі өлшем бірліктері.

Хронология пәні. Негізгі міндеттері мен зерттеу әдістері. Хронологияның ғылым ретінде қалыптасуы. Қазақтың жыл санау жүйесі. Тоғыс есебі. Күн мен айдың тұтылуы

Тарихи қосалқы пән ретіндегі нумизматиканың маңызы. Нумизматика пәні, міндеттері, зерттеу әдістері. Ғылым ретінде дамуы. Қазақстан нумизматикасы. Қазақ теңгелері тарихынан.

Генеалогияның тарих ғылымында атқаратын ролі, негізгі міндеттері, зерттеу әдістері. Генеалогияның ғылым ретінде қалыптасуы. Шежіре деректері- көне мәдениет жазбалары, ауыз әдебиет мұралары.

Картография пәні, мақсат міндеттері. Картографияның қалыптасуы. Қазақстандағы картография мәселелері

Онамастиканың мақсаты мен міндеттері. Салалары мен ерекшеліктері. Деректері. Онамастиканың ғылым ретінде дамуы. Қазақстандағы топонимикалық өзгерістер мен проблемалар

ЕМТИХАНҒА ДАЙЫНДАЛУҒА ҰСЫНЫЛАТЫН ӘДЕБИЕТТЕР

Негізгі әдебиеттер:

1. Введение в специальные исторические дисциплины. Учебник для студентов выс. Уч. заведений/ под ред. Г.А. Леонтьевой. М., 2000.
2. Төлебаев Т.Ә. Қосалқы тарихи пәндер. 1-бөлім. Оқу құралы. Алматы, 2013.
3. Төлебаев Т.Ә. Қосалқы тарихи пәндер. 11-бөлім. Оқу құралы. Алматы, 2015.
4. Төлебаев Т.Ә. Қосалқы тарихи пәндер. Оқу құралы. Алматы, 2017.

Қосымша әдебиеттер:

5. Е. Шаймерден. Қазақ елінің рәміздері. Алматы, 2006
6. Сейдімбек А. Қазақтың ауызша тарихы. Астана, 2007.
7. Жеріңнің аты - Еліңнің хаты. Энциклопедиялық анықтамалық-Алматы, «Аруна», 2010.

Онлайн түрінде қолжетімді (университет кітапханасы):

8. Төлебаев Т.Ә. Қосалқы тарихи пәндер. 1-бөлім. Электронды оқу құралы. Алматы, 2016.
9. Төлебаев Т.Ә. Қосалқы тарихи пәндер. 11-бөлім. Электронды оқу құралы. Алматы, 2016.
10. Төлебаев Т.Ә. Қосалқы тарихи пәндер. Оқу құралы. Алматы, 2017.

Интернет-ресурстар:

<http://www.rkcentidad.kz>
<https://adilet.zan.kz>
<https://elib.kaznu.kz>
<https://elibrary.ru>

ҚОРЫТЫНДЫ БАҚЫЛАУДЫ КРИТЕРИАЛДЫ БАҒАЛАУ РУБРИКАТОРЫ

Пән: *Архивтану және құжаттанудағы ақпараттық жүйелер*

Форма: *жазбаша (оффлайн)*

Платформа: *Univer АЖ*

Критерийлер	Өте жақсы	Жақсы	Қанағаттанарлық	Қанағаттанарлықсыз
1-сұрақ	27–30 балл	20–26 балл	14–19 балл	0–13 балл
Ақпараттық жүйелердің теориялық негіздері мен архив ісіндегі орны	Архив ісі мен құжат айналымындағы ақпараттық жүйелердің ұғымдарын, түрлерін және даму кезеңдерін ғылыми негізде түсіндіреді; архивтік процестермен байланысын дәлелдейді.	Негізгі ұғымдарды дұрыс сипаттайды, бірақ кейбір байланыстар толық ашылмаған.	Терминдерді үстірт біледі, теориялық тұжырымдары әлсіз.	Ұғымдарды шатастырады, теориялық түсінігі жоқ.
2-сұрақ	27–30 балл	20–26 балл	14–19 балл	0–13 балл
ЭҚАЖ және архивтік ақпараттық жүйелерді талдау	ЭҚАЖ құрылымын және функцияларын нақты мысалдармен сипаттайды; ҚР заңнамаларын және стандарттарды орынды қолданады.	ЭҚАЖ мен архивтік жүйелерді сипаттайды, бірақ байланыстар мен мысалдар жеткіліксіз.	ЭҚАЖ элементтерін біледі, бірақ талдау толық емес.	ЭҚАЖ туралы түсінігі жоқ, мысал келтірмейді.
3-сұрақ	35–40 балл	25–34 балл	15–24 балл	0–14 балл

Ақпараттық технологияларды қолдану және қауіпсіздік мәселелері	Ақпараттық жүйелердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету тәсілдерін, деректерді қорғау мен шифрлаудың заманауи әдістерін сипаттайды; жасанды интеллект пен үлкен деректердің архив ісінде қолданылу мүмкіндігін талдайды; ғылыми қорытынды жасайды.	Технологияларды дұрыс сипаттайды, бірақ қолдану мысалдары шектеулі.	Технологияларды жалпы сипаттайды, бірақ талдау үстірт.	Тақырып бойынша білім мен түсінік көрсетпейді.
--	---	---	--	--